

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **97055** (13) **U**
(51) МПК (2015.01)
A61C 7/00

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки:	u 2014 10753	(72) Винахідник(и):	Ватаманюк Микола Михайлович (UA)
(22) Дата подання заявки:	02.10.2014	(73) Власник(и):	БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель:	25.02.2015		МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЗ УКРАЇНИ,
(46) Публікація відомостей про видачу патенту:	25.02.2015, Бюл.№ 4		пл. Театральна, 2, м. Чернівці, 58002 (UA)

(54) СПОСІБ ВИЗНАЧЕННЯ ВИСОТИ ПРИКУСУ ТА ЦЕНТРАЛЬНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ ЩЕЛЕП ЗА ДОПОМОГОЮ ПРИСТРОЮ М.М. ВАТАМАНЮКА

(57) Реферат:

Спосіб визначення висоти прикусу та центрального співвідношення щелеп за допомогою пристрою шляхом лінійних вимірювань. Індивідуальні ложки в ротовій порожнині пацієнта фіксують на анатомічних ложках пристрою М.М. Ватаманюка. За допомогою гвинта та анатомічних ложок верхню та нижню щелепи розмикають до попередньо виміряної у стані фізіологічного спокою фіксованої висоти прикусу. Висоту прикусу перевіряють анатомо-фізіологічним способом. На анатомічних ложках залишають індивідуальні ложки, з яких відливають моделі щелеп, що фіксують в артикуляторі, в якому виконують постановку штучних зубів.

UA 97055 U

Корисна модель належить до галузі медицини, а саме до ортопедичної стоматології, і може бути використана у визначенні висоти прикусу та центрального співвідношення щелеп при виготовленні повних знімних протезів на верхню та нижню щелепу в складних клінічних умовах (хвороба Паркінсона, тремор жувальних м'язів, тощо).

Визначення центрального співвідношення щелеп та висоти прикусу є одним з найважливіших етапів виготовлення повних знімних протезів. Помилка на цьому етапі приводить до унеможливлення використання протезів.

Відомі способи визначення висоти прикусу та центрального співвідношення щелеп не досконалі. Вони допускають безліч помилок, особливо, коли процес ускладнюється віковими змінами та хворобами нейрогенного ґенезу. Пацієнти з повною відсутністю зубів в геріатричному віці із захворюваннями нейрогенного ґенезу та у випадку атрофії верхньої та нижньої щелеп висувають нижню щелепу вперед, а це призводить до їх прогенічного співвідношення і не дає можливості здійснювати трансверзальні рухи. Тому актуальною є задача усунення даних помилок.

Враховуючи цей момент, були детально проаналізовані рухи нижньої щелепи при ортогнатичному прикусі і встановлено, що окрім м'язів, які відкривають, закривають та висувають нижню щелепу вперед, є група м'язів: грудинно-ключично-сосковидний, трапецевидний, потиличний, м'язи глотки; які повертають нижню щелепу назад, а тільки потім у ортогнатичне положення. Але зафіксувати нижню щелепу у цьому положенні дуже важко. Запропонований спосіб дозволяє вирішити дані проблеми за допомогою використання пристрою М.М. Ватаманюка.

Аналогом корисної моделі є апарат М.М. Матесіса, який використовують в щелепно-лицевій хірургії як роторозширювач (Рожко М.М., Неспрядько В.П. Ортопедична стоматологія - 2003, - С. 439-440).

Недоліком аналогу-способу є те, що апарат М.М. Матесіса використовують для розширення щелеп вертикально, не зміщуючи нижню щелепу назад, що не дає можливості суглобовим хрящам зайняти передньо-верхнє - природне положення, що в свою чергу не дає точно визначити висоту прикусу та центральне співвідношення щелеп.

Прототипом корисної моделі є воскові шаблони (притерті валики) для визначення висоти прикусу та центрального співвідношення щелеп за з одночасною побудовою оклюзійних кривих (Деякі аспекти клінічних і лабораторних етапів виготовлення повних знімних протезів при несприятливих умовах до протезування / Під ред. проф. О.Б. Белікова / О.Б. Беліков, Р.А. Левандовський, В.Д. Шуклін [та ін.] // Навчальний посібник. - Чернівці - Полтава - Івано-Франківськ, 2012. - 240 с).

Недоліком прототипу-способу є те, що воскові шаблони та притерті валики часто деформуються, що призводить до помилок у визначенні висоти прикусу та центрального співвідношення щелеп. При їхньому виготовленні витрачається віск, абразив та час техніка. До того ж існує потреба у спеціальному відвідуванні хворим лікаря-ортопеда.

В основу корисної моделі поставлена задача вдосконалити спосіб визначення висоти прикусу та центрального співвідношення щелеп шляхом використання пристрою М.М. Ватаманюка.

Спільними ознаками прототипу та корисної моделі є визначення висоти прикусу та центрального співвідношення щелеп.

Відмінності корисної моделі та прототипу наведені у таблиці.

Таблиця

Порівняння корисної моделі та прототипу за ознаками

Ознака	Корисна модель	Прототип
Визначення висоти прикусу та центрального співвідношення щелеп	+	+
Використання воскових шаблонів або притертих валиків	-	+
Використання анатомічних ложок, за допомогою яких верхню та нижню щелепи розмикають, зміщуючи нижню анатомічну ложку назад, що дозволяє суглобовим головкам та суглобовим хрящам зайняти своє місце в суглобових ямках	+	-
Можливість фіксації індивідуальних ложок у анатомічних ложках, що дозволяє безпосередньо переносити моделі в артикулятор без використання лицевої дуги та балансира	+	-

Визначення термінів, які використовуються при описі корисної моделі: висота прикусу, центральне співвідношення щелеп, пристрій М.М. Ватаманюка.

Теоретичні передумови здійснення способу, що заявляється.

5 Спосіб полягає в розмиканні щелеп за допомогою пристрою М.М. Ватаманюка з одночасним природнім зміщенням нижньої щелепи назад, даючи можливість суглобовим головкам та суглобовим хрящам зайняти своє місце в суглобових ямках. Фіксація центрального положення нижньої щелепи за допомогою пристрою М.М. Ватаманюка дозволяє відтворити дзеркальні рухи нижньої щелепи, враховуючи площини суглобових голівок, і, окремо, уявного зубного ряду. А за 10 допомогою гвинта, який розсуває площини і вертає нижню щелепу в первісне положення, відбувається рівномірна дія на всі м'язи (тензори та ліватори).

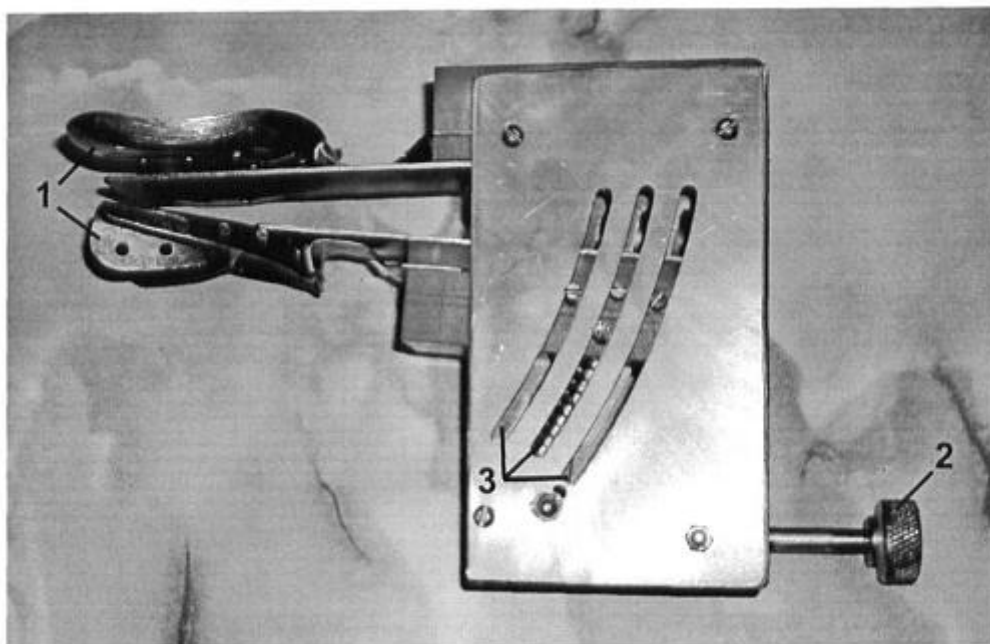
Спосіб здійснюється наступним чином.

Спосіб здійснюють за допомогою пристрою М.М. Ватаманюка, представленого на кресленні. Попередньо виготовлені індивідуальні ложки, які знаходяться в ротовій порожнині пацієнта, 15 фіксують на анатомічних ложках 1 пристрою М.М. Ватаманюка за допомогою основної силіконової маси за принципом "сендвіча". Далі за допомогою гвинта 2 та направляючих пазів 3 верхню та нижню щелепи розмикають за допомогою анатомічних ложок 1, зміщуючи нижню анатомічну ложку назад, що дозволяє суглобовим головкам та суглобовим хрящам зайняти своє місце в суглобових ямках. Гвинт 2 крутять до тих пір, поки відстань фіксованої висоти прикусу 20 (від кінчика носу до підборіддя) не досягне значення, виміряного попередньо в стані фізіологічного спокою. Висоту прикусу перевіряють анатомофізіологічним способом за допомогою мірної лінійки або циркулем по мітках на кінчику носа та підборідді. Індивідуальні ложки залишають на анатомічних ложках. Після цього з індивідуальних ложок відливають моделі верхньої та нижньої щелеп і фіксують в артикуляторі, в якому в подальшому буде 25 виконана постановка штучних зубів.

Технічний результат: спосіб визначення висоти прикусу та центрального співвідношення щелеп за допомогою пристрою М.М. Ватаманюка дозволяє безпомилково виміряти висоту прикусу та центральне співвідношення щелеп в складних клінічних умовах: у хворих 30 геріатричного віку з ускладненою клінічною картиною.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб визначення висоти прикусу та центрального співвідношення щелеп за допомогою пристрою шляхом лінійних вимірювань, який **відрізняється** тим, що індивідуальні ложки в 35 ротовій порожнині пацієнта фіксують на анатомічних ложках пристрою М.М. Ватаманюка; за допомогою гвинта та анатомічних ложок верхню та нижню щелепи розмикають (зміщуючи нижню анатомічну ложку назад, причому суглобові головки та хрящі займають своє місце в суглобових ямках) до попередньо виміряної у стані фізіологічного спокою фіксованої висоти прикусу; висоту прикусу перевіряють анатомо-фізіологічним способом (за допомогою мірної 40 лінійки або циркуля по мітках на кінчику носа та підборідді); на анатомічних ложках залишають індивідуальні ложки, з яких відливають моделі щелеп, що фіксують в артикуляторі, в якому виконують постановку штучних зубів.

Комп'ютерна верстка Л. Ціхановська

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601